

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Wydanie II

Za Wiarę i Ojczyznę!

„Gazeta Grudziądzka” wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I (Pomorze), II (Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica), III (Wielkopolska i Śląsk), wraz z bezpłatnymi dodatkami „Gospodarz i Osadnik”, „Robotnik”, „Dobra Gospodyni”, „Śmiech”, „Przyjaciel Młodzieży”, „Gość Świąteczny” i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnikiem w dom 389 zł., miesięcznie 130 zł.

przy wysyłce opaskowej pod poszczególnym adresem kwart. 4,00 zł., w Wolnym Mieście Gdańsku 2,50 guldenów, zagranicę wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 „anków”, w Belgii 36 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów hol., w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr. szw., w Czechosłowacji 38 koron czesk., w Austrii 8 szylingów, w Danji 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara ameryk. — Ogłoszenia drobne za słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę zgóry

Nakład drugi po konfiskacie

Na sobotę, 11-go listopada 1933 r.

Nakład drugi po konfiskacie

Komedja w Sejmie

Masońskie sztuki tumanienia ludzi

Pułk. Miedziński gani ludzi spokojnych a wielbi rewolucjonistów

Z dawien dawna masoneria, która się zowie „królewską sztuką rządzenia”, narzuca swoją wolę narodom przy pomocy sprytnie organizowanych komedji.

Lenin i Trocki chcąc zaprzęgnąć do swego rydwanu chłopów rosyjskich ogłosili hasło: cała władza dla rad komunistycznych, a wszystko dla chłopów. — Skończyło się na tem, że cała władzę zabrała „elita” bolszewicka, „rady” zostały zgóry zamianowane, a chłopi pom zabrano i to przemocą całą ziemię aż do ostatniego zagona. — Kto się opierał przeciwko kolektywizacji ziemi, dostawał kulę w łeb.

Cała sztuka masońskiej kliki polega na tem, że nikt nie zagląda poza kurtynę, poza kulisy tej wstrętnej komedji, chyba, że czasem zdradzi się któryś z komedjantów na skutek swojej naiwności. W czasie bardzo krótkiej dyskusji generalnej nad zgłoszonym budżetem bardzo ciekawym było przemówienie posła z klubu BBWR Miedzińskiego. Piętnował on niedołęstwo opozycji, która się nie umie zdobyć na przeprowadzenie rewolucji, natomiast mówił z dumą pod adresem opozycji:

„Wy jesteście niezmiernie spokojnymi ludźmi. To my jesteśmy rewolucjonistami, — to my zrobiliśmy rewolucję w r. 1926 i potrafimy utrzymać to, cośmy w drodze rewolucyjnej zdobyli. Od maja 1926 r. już nas trochę chętką bierze”.

Jest to naturalnie publiczna pochwała drogi gwałtu, jaką stanowi każda rewolucja.

Jeszcze jednak ciekawsze jest to, co pułkownik Miedziński mówił dalej:

Gdybym dostał od pułkownika Sławka rozkaz, żebym powiedział mowę opozycyjną z tego miejsca, mowę, krytykującą obecny stan rzeczy, to byłaby to mowa prawdopodobnie mocniejsza, niż p. Niedziałkowskiego i zawieralaby może jeszcze więcej szczegółów, niż mowa p. Róga.

Jak widzimy, pułkownik Miedziński przyznał z całym cynizmem że BBWR uprawia nędzną komedję polityczną. Jeżeli poseł z BBWR dostanie rozkaz, to gra rolę obywatela zachwyconego gospodarką rządową, nie ma dość słów pochwały dla Brzeźcia, dla zniesienia choćby katedry kultury polskiej, dla procesów w Małopolsce środkowej.

Gdy pułkownik Sławek przydzieli mu inną rolę, to krytykuje gospodarkę rządową jak to uczy-

nił Byrka, a nawet gotów udawać opozycjonistę i podać więcej i to bardzo obciążających szczegółów niż to uczynił poseł ludowy Róg.

Pułk. Miedziński widocznie nie czuje, że to własne obnażanie się ze szat komedjanctwa wywołuje nie tylko oburzenie, ale wprost wstręt u każdego człowieka, który ma jakie takie poczucie moralności.

Spółceństwo polskie zna dobrze pułk. Miedzińskiego i z takich spraw, o których się nie pisze, ale o których wszyscy mówią, zna do-

brze jego przyjaciół w guście inż. Ruszczeńskiego, który dzięki jego właśnie protekcji otrzymał budowę budynków państwowych, które tak haniebnie okradał. Znając te wszystkie sprawy Miedzińskiego społeczeństwo niezmiernie dziwi się temu, że poseł Miedziński znowu został przez klub BBWR wyznaczony na generalnego referenta budżetu państwowego.

Słowem, dzieją się rzeczy, o których dawniej ludziom rozsądnym nawet się nie śniło.

Sejm odroczony na 30 dni

W poniedziałek 6 bm. szef biura prawnego prezesa Rady Ministrów p. Paczowski przyjęty był przez panów marszałków sejmu i senatu,

którym wręczył zarządzenie P. Prezydenta Rzplitej, odraczając z dniem poniedziałkowym sesję sejmu i senatu na 30 dni.

Przednówek na wsi już się zaczyna

W czasie procesu rzeszowskiego prokurator twierdził, że na wsi niema nędzy, że szyby wybija tylko człowiek, któremu jest dobrze.

Innego zdania jest zbliżony do BBWR „Przewodnik Gospodarski”, który pisze w numerze z dnia 5-go listopada:

Dochodzą nas z niektórych okolic kraju zatrważające wiadomości. Oto niektóre gospodarstwa drobne w poszukiwaniu gotówki na pokrycie najcięższych potrzeb gotówkowych wysprzedają się z zboża za bezcen, do tego stopnia, że niektórzy gospodarze zmieni już resztki posiadanych zapasów na przeżycie i rozpoczynają już teraz potworny przednówek.

Zatarg sowiecko-japoński przybiera ostre formy

Ostatnie depezy donoszą, że zatargi sowiecko-japońskie ucho- dzą w coraz ostrzejsze stadjum. — Nad wschodnimi granicami Syberji przelatują już japońskie samoloty wywiadowcze, a z drugiej

strony sowieci nie tylko się zbroją, ale wyraźnie zarysowuje się już sojusz sowiecko-amerykański przeciwko Japonji, przyczem Ameryka ma otrzymać we Władywostoku stałe oparcie dla swojej floty wo-

jennej. W Japonji, która liczy na czynną pomoc Niemiec, nastroje wojenne wzrosły bardzo silnie, mimo to, że jak ogłasza Trocki, Japonja jest zagrożona od wewnątrz przez niebezpieczeństwo komunistycznej rewolucji.

Olbrzymie zbrojenia Niemiec

8 fabryk holenderskich wyrabia amunicję dla Niemców

Wiadomości o nowych zbrojeniach Niemiec jakie codziennie nadchodzą do Genewy zaczynają wywierać wrażenie w kolach Ligi, ale i w opinii szwajcarskiej.

Ostatnio antwerpski dziennik „Meropole” zdemaskował 8 fabryk holenderskich, które wyrabiają amunicję dla Niemiec.

„Eclair de Nica” podaje dalsze dane o ukrytych w Holandji przed zawieszeniem broni niemieckich formach do fabrykowania armat 12-metrowej długości, które zostały dnia 11 października przewieziono statkiem do Düsseldorfu.

Czy Liga Narodów potrafi zdobyć się na jaki krok stanowczy? Jak na razie widać ze strony Ligi

Zwycięstwo partji robotniczej w wyborach w Anglii

Dnia 1 listopada br. odbyły się wybory do rad miejskich w Anglii, w których olbrzymie zwycięstwo odniosła Labour Party (Partja Pracy), natomiast partja konserwatystów poniosła sromotną klęskę.

Zwycięstwo Partji Pracy dowodzi, że wśród ludności pracującej dokonywują się przemiany, które przy przyszłych wyborach do parlamentu mogą doprowadzić do zmiany rządu.

Mussolini — wszechministrem

Dyktator faszystowski Włoch Mussolini, pomimo, że piastuje w rządzie już kilka tek ministerjalnych, chciałby zostać jedynym i wszechwładnym rządcielem kraju. Przed kilku dniami zarządził on zniesienie ministerstwa lotnictwa i ministerstwa marynarki, przyczem obydwie te działy włączył do ministerstwa wojny. Na czele nowoutworzonego ministerstwa Mussolini staje sam.

Zwolniony ze stanowiska ministra lotnictwa marszałek Balbo został mianowany gubernatorem Libji (Afryka). Jak podają gazety zagraniczne, Mussolini usunął z rządu marsz. Balbo, albowiem tenże był poważnym przeciwnikiem dyktatora.

POGRZEB PAINLEVEGO.

W bu. sobotę odbył się w Paryżu uroczysty pogrzeb wybitnego francuskiego męża stanu i uczonego Paul-Painlewego. — Na zdjęciu fragment z pogrzebu, obok karawanu kroczy, m. in. słynny uczoney belgijski prof. Piccard.

Prawa wsi przy wyborach samorządowych

Przyglądając się ulicy warszawskiej, pijanej od zwycięstwa w maju 1926 roku, zauważyć było można radość z powodu „wyrzucenia chłama z powrotem do wiedeń”. Tak bowiem wyrażano się o usuniętym rządzie, któremu przewodniczył p. Witos.

Tę nienawiść do chłopa obserwujemy w dalszym ciągu po dziś dzień we wszelkich poczynaniach sanacji.

Przebiega ona w każdym jej działaniu, nie wyłączając nawet jej prac ustawodawczych.

Przykładów wszystkich nie jesteśmy w stanie w ramach artykułu wyszczególnić, życie zaś przynosi nam wciąż nowe dowody wrogiego ustosunkowania się sanacji do chłopów.

W tej chwili odbywają się wybory do samorządów miejskich, a jeden z ostatnich Dzienników Ustaw przyniósł nam również regulamin wyborczy do gromad wiejskich dla niektórych województw w Polsce.

Nie będziemy omawiali ujemnych stron nowej ustawy samorządowej, zajmijmy się tylko porównaniem praw, jakie nadano obywatelom miasta, a jakie będą obowiązywać na wsi polskiej przy wyborach samorządowych.

Weźmy termin wyborów. W mieście okres przedwyborczy przy miastach poniżej 10.000 mieszkańców trwa 30 dni, powyżej 10.000 mieszkańców nawet 40 dni.

Dla wsi okres od rozpisania wyborów do dnia wyborów może trwać 6 dni.

Taki sześcioldniowy termin do wyborów na wsi oznaczył ostatnio starosta łódzki, rozpisując u siebie wybory do gromad wiejskich.

Jeżeli zestawimy to, że w mieście, gdzie ludzie mieszkają gęściej, czytują codzienną prasę, słowem mają możliwość łatwiejszego informowania się i gromadzenia, daje się okres przedwyborczy 30

wzgl. 40-dniowy, kiedy na wsi, gdzie mało się czyta, względnie czyta gazety wychodzące raz na tydzień — zostawia się — 6-dniowy okres przedwyborczy — to jest to niewątpliwie postawienie w gorszej sytuacji chłopów od mieszkańców miasta.

Nim czytelnik na wsi przeczyta wiadomości o rozpisaniu wyborów i instrukcje wyborcze — dawno będzie po wyborach.

Weźmy drugi przykład. Obywatel w mieście ma przy wyborach tyle głosów, ile jest mandatów radzieckich w jego okręgu wyborczym.

Na wsi ma prawo głosować tylko na 1/4 część radnych, — znaczy ma o 75% mniejsze prawo od wyborcy w mieście.

W mieście pozostawiono czas głosowania w oznaczonych godzinach.

Na wsi głosowanie odbywa się na wspólnym zebraniu wyborczym.

Może zajść taka okoliczność, że nieobecny na zebraniu wyborcy, który musiał domu pilnować, zostanie wogóle pozbawiony prawa głosu, gdyż w tym czasie, kiedy inny członek rodziny po oddaniu głosu będzie podążał do domu go zastąpić — przewodniczący głosowanie już zamknał.

Część wyborców wiejskich zo-

stanie wogóle pozbawiona w ten sposób głosu, gdyż nie wszyscy od razu mogą być obecni na otwarciu głosowania.

Listy kandydatów w mieście składa się na kilka dni naprzód.

Na wsi można dopiero zgłosić listy w dzień wyborów po otwarciu głosowania i zaraz odbywają się wybory. Nie będzie więc czasu na zapoznanie się z listami kandydatów.

W mieście głosowanie tajne — na wsi — jawne, a może dopiero być tajne na żądanie 1/5 obecnych na zebraniu wyborców.

Jednym słowem, już te kilka przykładów wyraźnie świadczą o gorszym traktowaniu wyborcy wiejskiego od wyborcy w mieście.

Takie postawienie rzeczy jest wyraźnie sprzeczne z postanowieniami Konstytucji, która mówi o równych prawach i równych obowiązkach obywatela w Państwie.

Najgorszą rzeczą w tym wypadku jest fakt, że do tych stałych ograniczeń praw chłopów przyczyniają się różni, tak zwani działacze ludowi w B. B. i inni liżusy „agrarni”, którzy tak prawią o — życzliwym ustosunkowaniu się „sanacji” do chłopów.

Jeszcze raz sprawdźmy się słowami biblijnymi — „po czynach poznacie ich”.

„O polskie morze”

Wśród coraz częstszych głosów prasy czeskiej o morzu polskim na uwagę zasługuje artykuł ołomuńskiego „Naszyńca” zatytułowany: „O polskie morze”. Autor art. rozprawia się z argumentami niemieckimi o rzekomej niedorzeczności t. zw. korytarza, stwierdzając, że dla Polski zachował go żywioł słowiański w walce z brutalnym zalewem Niemiec na wschód. Kwestja morza polskiego podkreśla dziennik, nie jest i nie może być kwestją wyłącznie Polski. Ma ona to samo znaczenie dla Polski co i dla Czechosłowacji. Im bardziej uznamy, kończy dziennik, że polskie morze jest i naszym morzem tem lepiej będzie i dla nas i dla Polski.

Sensacyjna kradzież poczty króla rumuńskiego

Na głównej poczcie rumuńskiej w Bukareszcie dokonali nieznanymi sprawcy sensacyjnej kradzieży poczty kurierskiej króla Karola, w której znajdować się miały niezwykle ważne listy i dokumenty.

Kradzież nastąpiła w chwili, w której adwokat rodziny królewskiej, Tonegaru, chciał ją nadać, wdawszy się w rozmowę z urzędnikiem pocztowym.

Worek z przesyłką zniknął w tej chwili bez śladu. Wszystkie bramy i wejścia zostały natychmiast zamknięte.

Zaalarmowana policja wszczęła energiczne poszukiwania, które dotąd pozostały jednak bez wyniku.

Lwy, tygrysy i bomby w walce farmerów amerykańskich z rządem

Strajk farmerów amerykańskich, którzy wskutek niskich cen płodów rolnych stoją w obliczu zupełnej klęski, przybiera coraz dziksze, niespotykane dotąd formy.

Strajki farmerów zapoczątkowane zostały przez farmerów emi-

grantów polskich zamieszkujących okolice miejscowości Kraków w stanie Minnesota.

W Desmoins w stanie Jowa, strajkujący farmerzy wypuścili ze zwierzyńca na miasto lwy, tygrysy i inne dzikie zwierzęta. Panikę w mieście powiększył wybuch kilku maszyn piekielnych. Zorganizowane na sposób wojskowy oddziały bojówek farmerów stoczyły walkę z policją, posługując się granatami z gazami łzawiącymi.

W stanie Minnesota wysadzone zostały w powietrze dwie mleczarnie, w Wisconsin strajkujący po walce z policją zdobyli dwie fa-

bryki serów i zniszczyli je wybuchami bomb.

We wszystkich stanach rolniczych szosy obsadzone są przez bojówki farmerskie, które zatrzymują pojazdy ze środkami żywności i niszczą je, a na opornych dokonują nawet zamachów bombowych.

Niektóre gościńce zamknięte są przez barykady. Strajkujący zniszczyli tysiące kabli telefonicznych aby uniemożliwić akcję policji.

Gubernatorzy stanów Wisconsin, Minnesota, Jowa i Karolina wyjechali do Waszyngtonu i przedstawili Rooseveltowi żądanie natychmiastowego ustanowienia stałych minimalnych cen na produkty rolne, niezależne zupełnie od notowań giełdowych, w przeciwnym bowiem razie nie zdołają opanować sytuacji. Ponadto domagają się w imieniu farmerów obniżenia stopy procentowej dla kredytów rolniczych.

Roosevelt sprzeciwia się ustanowieniu ceny minimalnej, gdyż uważa, że tego rodzaju program jest nie do przeprowadzenia i odpowiednie przepisy pozostałyby tylko na papierze.

W odpowiedzi płk. Miedzińskiego

Sejmowa mowa płk. Miedzińskiego była tak charakterystyczna, że zajmuje się nią prawie cała prasa. — Warszawskie pismo „ABC” pisze:

Tak, to jest prawda. Można nad temi rzeczami ubolewać, albo szczyścić się nimi, ale prawdą pozostanie zarówno to, że opozycja w metodach swoich jest spokojna i ciężka, jak i to, że większość „starych rewolucjonistów” jest w obozie rządzącym.

Cóż jednak z tego wynika?

Po pierwsze, należałoby zapytać jaki element jest bardziej ukwalifikowany do rządzenia państwem, „spokojny” czy „rewolucyjny”? A jeśli byśmy nawet na pytanie to odpowiedzieli, że w dzisiejszych czasach do sprawowania rządów nadają się bardziej „rewolucjonisci”, to jeszcze powstaje drugie pytanie, jakiego rodzaju powinien być ten „rewolucjonizm”? Czy to ma być rewolucjonizm określonych idei, czy rewolucjonizm metod i temperamentu?

P. Miedziński chlubi się tem, że sanacja dała Polsce rzecz wielką t. zw. poczucie stabilizacji. Jakiej stabilizacji? — Jeśli wczorajszy mówca chciał być zupełnie szczerzy, musiałby przyznać, że jest to stabilizacja czysto zewnętrzna, oparta tylko na sile mechanicznej.

W związku z tą stabilizacją nie trudno sobie przypomnieć zdanie prokuratora w procesie rzeszowskim, który twierdził, że „istnieje głęboka nienawiść ludności do policji państwowej”. Nienawiść taka,

jeżeli naprawdę istnieje, jest szkodziwą i należy wszystko zrobić, aby ją usunąć choćby nawet kosztem rzekomej „stabilizacji”.

KOŚCIÓŁ LOTNIKÓW I AUTOMOBILISTÓW.

W Lesnej Podkowie pod Warszawą odbyło się w ub. niedzielę uroczyste poświęcenie wzniesionego z inicjatywy Automobilklubu Polski kościoła pod wezwaniem Św. Krzysztofa, opiekuna lotników i automobilistów. Poświęcenia dokonał ks. biskup Szlagowski. Kościół utrzymany jest w stylu nowoczesnym i odznacza się oryginalnym frontonem, całkowicie szklanym. — Na zdjęciu przed kościołem ogromna ilość samochodów należących do członków automobilklubów Warszawy i innych miast, klubów sportowych etc.

Zamachy hitlerowskie w Austrii

Wiedeń. Z całej Austrii donoszą o nowych zamachach i ekscesach narodowych socjalistów. W kilkunastu lokalach w Wiedniu narodowi socjaliści podrzucili flakony z gazem łzawiącym. W miejscowości Moedling narodowy socjalista rzucił flakon z gazem łzawiącym do lokalu, w którym odbywało się zgromadzenie Heimwehry. Sprawca zamachu został dotkliwie pobity przez zgromadzonych.

W miejscowości Voeklabruck w górnej Austrii żandarmerja, zaareztowała 7 narodowych socjalistów za rzucanie petard i złośliwe uszkodzenie przewodów elektrycznych. W czasie rzucania takich petard pewien narodowy socjalista został ciężko ranny w nogę. Petarda urwała mu rękę.

Co mówi ustawa o ochronie wyborów

Art. 118. Kto wbrew prawu wpływa na wynik głosowania w sprawach publicznych, odbywającego się na podstawie Konstytucji lub innej ustawy, a w szczególności:

a) sporządza listę głosujących z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych;

b) używa podstępów celem nieprawidłowego sporządzenia listy głosujących;

c) uszkadza, ukrywa, przerabia lub podrabia protokoły lub inne dokumenty głosowania;

d) składa głos, nie będąc do tego upoważniony;

e) dopuszcza się nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów, podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 119. Kto przemocą, groźbą, bezprawną lub podstępem przeszkadza:

a) odbyciu zgromadzenia poprzedzającego głosowanie, albo

b) swobodnemu wykonywaniu prawa głosowania, albo

c) głosowaniu lub obliczaniu głosów, podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 120. Kto używa przemocy, groźby bezprawnej lub podstępów celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania, podlega karze więzienia do lat 5 lub aresztu.

Art. 121. Kto udziela lub obiecuje udzielić korzyści majątkowej lub osobistej uprawnionemu do głosowania lub innej osobie celem wywarcia wpływu na sposób głosowania osoby uprawnionej lub celem powstrzymania jej od głosowania, podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 122. Kto, będąc uprawniony do głosowania, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą dla siebie lub innej osoby za głosowanie w sposób umówiony lub powstrzymuje się od głosowania, albo takiej korzyści żąda, podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 123. Kto przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą dla siebie lub innej osoby za wywarcie wpływu na sposób głosowania uprawnionego lub za powstrzymanie go od głosowania, albo takiej korzyści żąda, podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 124. Kto wbrew przepisom o tajemności głosowania zapoznaje się z

treścią cudzego głosu, podlega karze aresztu do roku lub grzywny.

Powyższe przepisy odnoszą się do wszelkich wyborów publicznych, a więc nie tylko do Sejmu i Senatu, ale także i aktualnych obecnie wyborów samorządowych.

Wielki proces o nadużycia na szkodę skarbu państwa

We wtorek w sądzie okręgowym w Grodnie rozpoczął się wielki proces o nadużycia na szkodę skarbu państwa. — a ławie oskarżonych zasiadł były naczelnik urzędu skarbowego Leon Łuba, dalej jego zastępca Eljasz Kroczkiewicz, buchalter Władysław Molendo oraz kupcy Mojżesz Chałef, Izaak Hirsz, Geszel Joel oraz Chaim Kamiński. Nadużycia popełniane

Z opowiadań księży, którzy powrócili w ostatnich dniach z więzień sowieckich, wynika, że obecnie na terenie Rosji znajduje się 110 kapłanów katolickich. Wszyscy oni są w niezwykle opłakanych warunkach życiowych, nie mówią

już o katuszach moralnych, na które są wystawieni ze strony G. P. U. W Kownie z inicjatywy ks. arcybiskupa Skwireckiego powstała myśl zwrócenia się do międzynarodowego Czerwonego Krzyża z prośbą o pomoc dla kapłanów na terenie Rosji, jak również uproszenia rządu litewskiego o interwencję na drodze dyplomatycznej w celu zwolnienia uwięzionych księży.

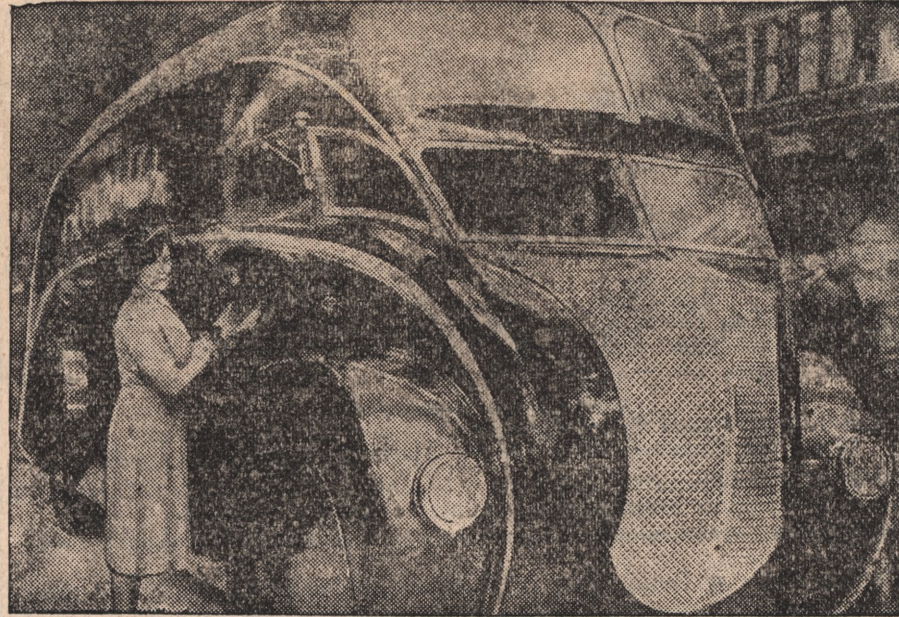
Przebudziwszy się w trumnie, postradał zmysły

Włoski uczyony prof. C. Gracini opowiada w lekarskim czasopiśmie włoskim o wstrząsającym wypadku, który zdarzył się niedawno w miejscowości Cazena we Włoszech.

Pewien chłop nazwiskiem Carlo Foccha nabawił się zatrucia krwi, które spowodowało tak silny paraliż, że lekarz gminy stwierdził śmierć i zezwolił na pochowanie rzekomego nieboszczyka. Gdy już spuszczano trumnę do grobu, obecni usłyszeli naraz jakie dziwne odgłosy, dochodzące z trumny.

Wyciągnięto i otworzono trumnę; stwierdzono, że o mało co a pochowano by żywego człowieka Carl Foccha w ostatnim momencie zbudził się z letargu, w którym trwał od trzech dni.

Kilka chwil, które przeszły od chwili jego przebudzenia się do cudownego niemal ocalenia, wystarczyło, aby człowiek ten postradał zmysły. Prof. Gracini nie żywi nadziei, aby chory mógł powrócić do zdrowia.

AUTO CIĘŻAROWE NAJNOWSZEJ KONSTRUKCJI.

Ostatni model auta ciężarowego, wyprodukowany przez jedną z angielskich fabryk samochodowych. Olbrzymi wóz odznacza się zupełnie nową linią.

Stan depresji, towarzyszący sklerozie, usuwa sok czosnku z marką F.F. wyrobu Apteki Mazowieckiej Doktora Sklepińskiego w Warszawie, Mazowiecka 10. — Broszurę o kuracji czosnkowej wysyła się bezpłatnie.

(Ciąg dalszy ze str. 3-ej.)

(1668) gwałtownie najechał na Drahim, należący do Polski. W dwa lata później poseł pruski, Brandt, podstępnie zabiwszy do swego mieszkania w Warszawie przywódcę opozycjonistów pruskich, Chrystjana Kalksteina, w kajdanach odesłał go do Królewca, gdzie dwa lata później został ścięty. Panujący w Polsce król Michał Wiśniowiecki nie zdobył się na żaden silniejszy odruch protestu. Inaczej ułożyły się stosunki, gdy rząd objął Jan Sobieski, którego łączyły węzły przyjaźni z Francją, a który do Fryderyka Wilhelma nie czuł sympatii. Jan III oddawna, jeszcze przed objęciem tronu polskiego, zajmował się kwestją pruską. Na kilka lat przed elekcją skupował dobra i starostwa w Prusach dla siebie i swoich przyjaciół, by w ten sposób przeciwdziałać wpływom pruskim. Głośno wypowiedział swe oburzenie z powodu gwałtu, dokonanego na Kalksteinie, dążył wprost do te-

go, aby w sojuszu z Francją, rozwiązać wlokącą się od wieków sprawę Prus Prus Wschodnich, przywrócić istotną władzę królów polskich nad temi ziemiami i wcielić je do Polski. Okoliczności sprzyjały tej akcji. Fryderyk Wilhelm, dążąc do zdobycia pieniędzy, potrzebnych na prowadzenie wojny z Francją, wpadł w ostry zatarg ze stanami pruskimi, które oczekiwały pomocy od Polski. W tych warunkach, zdawałoby się, że Prusy istotnie zostaną do Polski przyłączone.

Z tych okoliczności skorzystał poseł francuski w Warszawie w roku 1674, Janson, który gorąco namawiał Jana Sobieskiego do uderzenia na Prusy Wschodnie. Za tę akcję poseł francuski obiecywał posiłki, pieniądze od Ludwika XIV w wysokości 200 tysięcy talarów rocznie, tak długo, póki będzie trwała wojna w Prusach. Rokowania w tej sprawie utrudniały jednak dwie przeszkody. Po pierwsze opozycja ze strony niektórych panów polskich, którzy nie zdając sobie spr-

wy z donosłości kwestji Prus Wschodnich, zamiast popierać Sobieskiego i jego projekty, wchodzili w rokowania z elektorem brandenburskim. Ważniejszą jednak przeszkodą była wojna z Turcją, która, zadawszy tyle klęsk Polsce, niepokoiła ją krwawymi najazdami. Dlatego też Francja, dążąc do przyspieszenia wojny Polski z Prusami, starała się pojednać Rzeczpospolitą z Turcją. W Jaworowie dnia 11-go czerwca 1675 roku został podpisany układ pomiędzy Polską a Francją. — Traktat ten wskazywał wyraźnie zgodność polityki obydwu państw. Polska w myśl tego sojuszu miała wypowiedzieć wojnę Prusom i dążyć do odzyskania dla siebie Prus Książęcych. Aby umożliwić tę akcję, Francja obiecywała pośrednictwo w zawarciu pokoju pomiędzy Polską a Turcją. — Istotnie przy współdziałaniu posła francuskiego zawarła Polska w Żórawnie traktat z Portą.

Dalszy jednakże splot wypadków, poczęści i zmiana polityki Francji wo-

bec Prus, udaremniły wojnę z Prusami. Kwestja Prus Wschodnich znowu nie została rozwiązana, a dalszy przebieg wypadków wzmacniał potęgę Hohenzollernów w Brandenburgii i dawnych holdowników Polski na tron królewski wyniósł.

Akcja więc Sobieskiego przywrócenia do Polski Prus Wschodnich nie powiodła się. Rzeczpospolita Polska przez cały ciąg dziejów musiała toczyć walki na dwa fronty. Ze wschodu zagrozała Europie nawała turecka. Sobieski, idąc za głosem narodu, podążył pod Wiedeń. Kwestja pruska została poniechana. Jecz zabiegi o przyłączenie Prus Wschodnich do Polski przez Sobieskiego są świadectwem tego, jak nawet w XVII wieku jeszcze głęboko tkwiła świadomość zwierzchnictwa Korony nad Prusami Wschodnimi. I dlatego o tych zabiegach Sobieskiego staraliśmy się przypomnieć w rocznicę triumfu oręża polskiego pod Wiedniem.

